

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W 2013 R.

9. Finanse

Budżet samorządowych bibliotek publicznych wynosił w 2013 roku ogółem **142.477.938 zł**, w tym:

- w powiatach ziemskich **57.787.393 zł** dla 489 placówek (bibliotek i filii)
- w powiatach grodzkich **84.466.536 zł** dla 304 placówek (bibliotek i filii)
- w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Gliwicach **224.009 zł** (1 placówka)

Średni nakład na 1 placówkę w województwie śląskim wyniósł **179.443 zł**, natomiast:

- w powiatach ziemskich 118.175 zł
- w powiatach grodzkich 277.850 zł

Średni nakład na 1 placówkę w 2013 roku uległ zwiększeniu jedynie o **984 zł** w porównaniu z rokiem poprzednim.

Analiza nakładów wskazuje na problem niedofinansowania zarówno w bibliotekach powiatów grodzkich, jak i ziemskich. Niewystarczający budżet w wielu placówkach zmuszał do codziennego pokonywania tylko niektórych trudności i eliminowania ich na rzecz coraz bardziej wymagających użytkowników bibliotek.

Zamieszczona poniżej tabela przedstawia strukturę budżetów samorządowych bibliotek publicznych w 2013 roku w porównaniu z rokiem 2012.

Struktura budżetów samorządowych bibliotek publicznych

Biblioteki	Rok	Budżet ogółem (zł)	Koszty utrzymania (zł)	Zakup książek (zł)	Prenumerata (zł)	Dochody (zł)
Powiaty ziemskie	2012	55 670 706	6 363 193	3 639 102	442 318	1 085 110
	2013	57 787 393	6 705 152	3 682 122	447 787	1 056 634
Powiaty grodzkie	2012	86 513 915	13 613 802	3 716 742	621 088	2 849 363
	2013	84 466 536	12 949 938	3 519 922	580 518	3 036 149
Powiatowa Biblioteka Publiczna w Gliwicach	2012	225 610	28 029	6 551	2 133	11 505
	2013	224 009	26 137	6 005	2 136	11 091
Ogółem woj. śląskie	2012	142 410 231	20 005 024	7 362 395	1 065 539	3 945 978
	2013	142 477 938	19 681 227	7 208 049	1 030 441	4 103 874

Biblioteki	Rok	Koszty % budżetu	Zakup % budżetu	Prenumerata % budżetu	Dochody % budżetu
Powiaty ziemskie	2012	11,4	6,5	0,8	1,9
	2013	11,6	6,4	0,8	1,8
Powiaty grodzkie	2012	15,7	4,3	0,7	3,3
	2013	15,3	4,2	0,7	3,6
Powiatowa Biblioteka	2012	12,4	2,9	0,9	5,1

Publiczna w Gliwicach	2013	11,7	2,7	1,0	5,0
Ogółem woj. śląskie	2012	14,0	5,2	0,7	2,8
	2013	13,8	5,1	0,7	2,9

W 2013 roku dochody własne bibliotek publicznych były o 157.896 zł większe w porównaniu z rokiem ubiegłym i stanowiły 2,9% budżetów ogółem. Pozyskiwano je, podobnie jak w latach poprzednich, przede wszystkim z takich źródeł jak: usługi kserograficzne, opłaty za korzystanie z Internetu, usługi informacyjno - bibliograficzne, kary pobierane od czytelników, opłaty za karty czytelnicze. Niewielką ich część stanowiły odsetki bankowe, darowizny pieniężne itp.

Na zakup książek w 2013 roku przeznaczono o **154.346 zł** mniej niż w 2012 roku i stanowił on **5,1%** budżetów ogółem.

W przypadku prenumeraty czasopism zanotowano zmniejszenie środków przeznaczonych na nią o 35.098 zł w porównaniu z rokiem poprzednim i stanowiły one 0,7% budżetów ogółem. Coraz częściej biblioteki ograniczają środki finansowe przeznaczone na czasopisma na rzecz zakupu nowości książkowych.

Koszty utrzymania placówek bibliotecznych, na które składały się wydatki na opał, gaz, paliwo, energię elektryczną i ciepłą, wodę, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, remonty bieżące, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości i materiały biurowe stanowiły 13,8% budżetów ogółem.

W tabeli poniżej zamieszczono porównanie budżetów bibliotek w 2012 i 2013 roku oraz ich procent wzrostu i spadku po uwzględnieniu inflacji za 2013 rok.

Biblioteki	Budżet bibliotek w zł		% wzrostu i spadku po uwzględnieniu inflacji za 2013 r. w wysokości 0,9% (wg danych US)
	2012	2013	
Powiaty ziemskie	55 670 706	57 787 393	2,90
Powiaty grodzkie	86 513 915	84 466 536	- 3,26
Powiatowa Biblioteka Publiczna w Gliwicach	225 610	224 009	- 1,60
Ogółem woj. śląskie	142 410 231	142 477 938	- 0,86

Budżet bibliotek w 2013 roku w województwie śląskim zwiększył się zaledwie o **67.707 zł** w porównaniu do 2012 roku; w tym:

- w bibliotekach powiatów grodzkich budżety były mniejsze o **2.047.379 zł**
- w bibliotekach powiatów ziemskich budżety były większe o **2.116.687 zł**

Ocena przedstawionych danych dotyczących budżetów bibliotek publicznych województwa śląskiego, wciąż potwierdza trudną sytuację finansową większości placówek bibliotecznych. Odzwierciedleniem tego były: ograniczone środki pieniężne na zakup zbiorów bibliotecznych, uboga lub nieistniejąca działalność kulturalno-oświatowa czy rezygnacja z prenumeraty czasopism. Można przypuszczać, że ww. czynniki miały wpływ na obniżenie wskaźników dotyczących czytelnictwa.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż dyrektorzy bibliotek, którzy musieli zmierzyć się z ogromnymi trudnościami finansowymi, starali się nie doprowadzać do zamknięcia placówek i zwalniania pracowników, a jednocześnie sprostać oczekiwaniom swoich użytkowników. Mimo tych starań w minionym roku zlikwidowano 7 filii bibliotecznych.

W 2013 roku biblioteki samorządowe województwa śląskiego pozyskiwały dodatkowe środki pozabudżetowe z różnych źródeł. Oto przykłady:

Miejskie biblioteki publiczne

Książnica Beskidzka w Bielsku-Białej zrealizowała projekty na łączną kwotę **273.021,29 zł**.

Były to:

- „Festiwal Literackie pogranicze” w ramach Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Promocja literatury i czytelnictwa/Promocja czytelnictwa - 50.000 zł
- „Zakup sprzętu komputerowego i wyposażenia” w ramach Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rozwój infrastruktury kultury/Infrastruktura kultury - 30.000 zł
- „Akademia Orange dla bibliotek” - Fundacja Orange - 116.556,31 zł
- „Prowadzenie Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct” - Urząd Komitetu Integracji Europejskiej - 69.240,95 zł
- „Bielsko-Bialski Festiwal Kultury Słowackiej” - projekt współfinansowany przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki w ramach programu Small Grants - 4.224,03 zł
- „Mimo wszystko nie biorę” - konkurs z zakresu przeciwdziałania narkomanii - Urząd Miejski w Bielsku-Białej - 3.000 zł

Biblioteka Miejska w Cieszynie pozyskała dodatkowe środki finansowe na łączną kwotę **86.554,86 zł** na następujące projekty:

- „VI Międzynarodowy Festiwal czytania nad Olzą: Dzieci lubią książki - Książki lubią dzieci” w ramach Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Promocja literatury i czytelnictwa/Promocja czytelnictwa - 20.000 zł
- „Modernizacja i doposażenie zabytkowego budynku Biblioteki Miejskiej w Cieszynie” z Programu Wieloletniego Kultura+ Priorytet „Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek” - 4.000 zł (rozpoczęcie projektu, na który pozyskano ogółem 1.545.662 zł)
- „Akademia Orange dla bibliotek” - Fundacja Orange - 6.994,86 zł
- „Modernizacja i doposażenie zabytkowego budynku Biblioteki Miejskiej w Cieszynie” - dotacja inwestycyjna od Organizatora na opracowanie dokumentacji technicznej do projektu - 55.560 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Czeladzi uzyskała środki pozabudżetowe na łączną wartość **24.845,13 zł** na:

- projekt „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 7.566,97 zł
- refundację wynagrodzenia i składek ZUS z Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie - 17.278,16 zł

Biblioteka Publiczna w Częstochowie zdobyła łącznie **47.861,66 zł** na udział w następujących przedsięwzięciach:

- „Akademia Orange dla bibliotek” - Fundacja Orange - 47.251,58 zł
- „Działalność kulturalno-edukacyjna Biblioteki” - darowizna osoby prywatnej - 610,08 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej otrzymała dofinansowanie na łączną kwotę **48.670,31 zł** z:

- Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Promocja literatury i czytelnictwa/Promocja czytelnictwa na projekt „Podróże po literaturze” - 10.000 zł
- Fundacji Orange na projekt „Akademia Orange dla bibliotek” - 38.670,31 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Jastrzębiu-Zdroju otrzymała łącznie **90.041 zł** na:

- realizację projektu „Jastrzębski Przystanek Literacki” z Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Promocja literatury i czytelnictwa/Promocja czytelnictwa - 35.000 zł
- realizację programu „Akademia Orange dla bibliotek” organizowanego przez Fundację Orange - 36.141 zł
- realizację programu „Patriotyzm jutra” z Muzeum Historii Polski - 6.900 zł

Ponadto **Biblioteka ze Stowarzyszenia Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jastrzębiu-Zdroju** otrzymała **12.000 zł**

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie pozyskała łącznie środki finansowe w kwocie **25.046,75 zł** na następujące projekty:

- „Akademia Orange dla bibliotek” - Fundacja Orange - 13.046,75 zł
- „Literackie Delicje” - Fundacja „Energetyka na Rzecz Polski Południowej” - 4.000 zł
- „Życie jest teatrem” - Fundacja „Energetyka na Rzecz Polski Południowej” - 4.000 zł
- „Tydzień czytania” - Fundacja Bankowa im. dr. Mariana Kantona - 1.000 zł
- „Świąteczna Przygoda” - Fundacja Bankowa im. dr. Mariana Kantona - 3.000 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Kaletach zdobyła łącznie **11.652,76 zł** od:

- Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach na refundację wynagrodzeń - 11.052,76 zł
- osoby prywatnej na wydanie tomiku poezji - 600 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach otrzymała łącznie **96.705,31 zł** na:

- projekt „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 66.905,31 zł
- program „Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2013” z Instytutu Książki - 19.900 zł
- projekt „Narodowe czytanie” Fredry z Instytucji Kultury Katowice - Miasto Ogrodów - 10.000 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Knurowie zdobyła łącznie **1.520.000 zł** z następujących źródeł:

- z Programu Wieloletniego Kultura+ Priorytet „Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek” na remont Biblioteki w Knurowie - 1.500.000 zł
- z programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” - 20.000 zł

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Łaziskach Górnych otrzymała środki pomocowe na łączną kwotę **54.149,27 zł** z przeznaczeniem na:

- „Modernizację oddziału dziecięcego wraz z utworzeniem kreatywnej przestrzeni i czytelní multimedialnej” w ramach Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rozwój infrastruktury kultury/Infrastruktura kultury - 50.000 zł
- projekt „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 4.149,27 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Miasteczku Śląskim zdobyła środki pozabudżetowe na łączną wartość **11.500 zł** na projekty:

- „Edukacja zdrowotna w bibliotece - pielęgniarstwo dla zdrowia społeczności lokalnej” z Towarzystwa Pielęgniarskiego - 500 zł
- „Dogoń wnuka” w ramach „Aktywnej Biblioteki” z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce - 5.000 zł
- „Tam na Śląsku jest miasteczko” w ramach „Aktywnej Biblioteki” z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce - 5.000 zł
- mikrogrant „Podaj dalej” - 1.000 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Mysłowicach pozyskała dodatkowe środki pozabudżetowe na łączną kwotę **20.600 zł** z:

- Fundacji Banku Zachodniego WBK w ramach programu „Bank Ambitnej Młodzieży” na projekt „To wartości decydują o tym, kim jest człowiek (konkurs literacki na esej)” - 3.900 zł
- Urzędu Miasta Mysłowice na:
 - akcję „Mikołaj w Bibliotece” - 2.000 zł
 - akcję „Bajkowe Lato z Biblioteką” - 1.500 zł

- akcję „Dzień Dziecka w Bibliotece” - 1.000 zł
- projekt „III Mysłowickie Dni Literatury” - 3.000 zł
- projekt „Obchody Roku Kardynała Augusta Hłonda” - 1.800 zł
- konkurs recytatorski w gwarze śląskiej „Śląska Ojczyzna Polszczyzna” - 4.100 zł
- spektakle Teatru Profilaktyczno-Edukacyjnego MORALITET z Krakowa, w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 2.000 zł
- akcję „Zima z Biblioteką” - 1.300 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Orzeszu otrzymała łącznie poza środkami budżetowymi **14.686,97 zł** z:

- Fundacji Orange na projekt „Akademia Orange dla bibliotek” - 8.266,97 zł
- Fundacji Volunteers For Sport na projekt „Muuwit ruszaj się i odkrywaj świat” - 1.420 zł
- Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce na projekt „Z pełną kulturą. Informator społeczno-kulturalny miasta Orzesze” - 5.000 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Piekarach Śląskich pozyskała łącznie **112.439,80 zł** na następujące projekty:

- „Akademia ratownictwa” z Fundacji ING Dzieciom - 3.500 zł
- „Śladami Powstańców 1863 na Litwie” z Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży - 21.118,33 zł
- „Dogonić XXI wiek. Zintegrowany System Obsługi Bibliotecznej w MBP w Piekarach Śląskich” z UE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 - 28.015,06 zł
- „Biblioteki Siostrzane w działaniu dla młodzieży” z Narodowej Agencji Programu „Młodzież w działaniu” - 1.793,70 zł
- „Library. I love it!” z Narodowej Agencji Programu „Uczenie się przez całe życie” - 17.275,22 zł
- „Europejskie Forum Kreatywności Kulturalnej” z Narodowej Agencji Programu „Młodzież w działaniu” - Wolontariat Europejski - 40.737,49 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Rudzie Śląskiej uzyskała środki pozabudżetowe na łączną wartość **21.991,45 zł** z przeznaczeniem na:

- projekt „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 17.391,45 zł
- imprezę kulturalno-edukacyjną z darowizn od osób prywatnych - 4.600 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Sławkowie zyskała środki pozabudżetowe na łączną kwotę **2.634,73 zł** z przeznaczeniem na:

- projekt „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 934,73 zł
- organizację „Nocy z Andersenem” oraz koncertu Joanny Konrad od sponsora - 1.700 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Sosnowcu pozyskała środki pozabudżetowe o łącznej wartości **135.864 zł** z:

- Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego Promocja literatury i czytelnictwa/Promocja czytelnictwa na „IX Sosnowieckie Dni Literatury” - 25.000 zł
- Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego Promocja literatury i czytelnictwa/Promocja czytelnictwa na projekt „Porwanie w Bibliotece... Wakacje'2014” - 15.000 zł
- programu „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 75.889 zł
- Instytutu Książki w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa w roku 2013 „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” - 19.975 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnowskich Górach pozyskała dodatkowe środki pieniężne na łączną kwotę **37.996,22 zł** na następujące projekty:

- „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 5.996,22 zł
- „Postaw na rodzinę” oraz „Dodruk książek o Tarnowskich Górach” z Biura Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień - 4.000 zł

- „Dodruk książek o Tarnowskich Górach” z Gminy Tarnowskie Góry - 28.000 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Wiśle zdobyła środki finansowe pozabudżetowe na łączną wartość **79.459,26 zł** z przeznaczeniem na:

- „Akademię Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 1.107,91 zł
- realizację projektu z Programu Wieloletniego Kultura+ Priorytet „Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek”; od Gminy Wisła w ramach wkładu własnego MBP otrzymała na przygotowanie dokumentacji architektonicznej projektu przebudowy pomieszczeń bibliotecznych - 68.265 zł, zaś z MKiDN na promocję projektu (tablica i prasa) - 782 zł (rozpoczęcie projektu, na który pozyskano ogółem - 1.875.000 zł)
- projekt „Śladami Imka Wisielki” w ramach programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „Działaj Lokalnie” realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce - 6.304,35 zł
- wydanie powieści „Imko Wisielka” z dotacji Gminy Wisła - 3.000 zł

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu Śląskim otrzymała środki pomocowe na łączną kwotę **14.483,93 zł** z następujących źródeł:

- z Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Promocja Literatury i czytelnictwa/Promocja czytelnictwa na realizację projektu „Książka otwiera nam świat” - 10.000 zł
- z Fundacji Orange na projekt „Akademia Orange dla bibliotek” - 4.483,93 zł

Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrze otrzymała dofinansowanie na łączną kwotę **54.376,79 zł** z:

- Fundacji Orange na projekt „Akademia Orange dla bibliotek” - 52.058,58 zł
- tytułu odszkodowań od ubezpieczyciela - 2.318,21 zł

Miejsko-gminne biblioteki publiczne

Miejska Biblioteka Publiczna w Czechowicach-Dziedzicach pozyskała środki pozabudżetowe z następujących źródeł:

- z Unii Europejskiej na łączną kwotę **136.076 zł** z przeznaczeniem na projekty:
 - „Kultura jest modna” - Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013 - 41.633 zł
 - „Kawa i czekolada. Polsko-czeskie spotkania w bibliotece” - Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013 - 43.700 zł
 - „Kulturkowo. Biblioteczne zajęcia rozwijające potencjał twórczy dzieci” - Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013 - 50.743 zł

oraz

- z Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - **4.978 zł**

Biblioteka Publiczna Gminy Kłobuck zyskała środki finansowe o łącznej wartości **9.376 zł** z:

- Fundacji Orange na projekt „Akademia Orange dla bibliotek” - 2.846 zł
- Fundacji Wspomagania Wsi na realizację projektu „Prosto i przystępnie o domowych finansach” - 1.530 zł
- Stowarzyszenia Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce na projekt „Młodzi - młodszemu” - 5.000 zł

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Szczekocinach zdobyła środki finansowe na łączną kwotę **5.976,61 zł** w postaci:

- dotacji na projekt realizowany ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności w ramach Programu Rozwoju Bibliotek, konkursu grantowego „Aktywna Biblioteka” pt. „Bibliotecznym kurierem przez nowoczesne technologie” - 5.000 zł
- mikrograntu „Podaj dalej” - 976,61 zł

Gminne biblioteki publiczne

Gminna Biblioteka Publiczna w Bestwinie otrzymała dofinansowanie na łączną kwotę **12.096,02 zł** z:

- Programu Wieloletniego Kultura+ Priorytet „Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek” - 5.000 zł (rozpoczęcie projektu, na który pozyskano ogółem 50.000 zł)
- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 7.096,02 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Bojszowach wzbogaciła się o dodatkowe środki pozabudżetowe o łącznej wartości **8.342,64 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 2.042,64 zł
- Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego na projekt „Edukacja zdrowotna w bibliotece - pielęgniarstwo dla zdrowia społeczności lokalnej” - 500 zł
- Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego na projekt „Aktywna Biblioteka” - 4.800 zł
- Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce na mikrogrant „Podaj dalej” - 1.000 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Buczkowicach zdobyła środki finansowe na łączną wartość **26.812,69 zł** na następujące projekty:

- „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 2.985,59 zł
- zatrudnienie dwóch osób w ramach robót publicznych; refundacja z PUP Bielsko-Biała - 23.827,10 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Dębowcu pozyskała środki pozabudżetowe na wartość **13.021,32 zł** na:

- „Akademię Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 1.021,32 zł
- zakup sprzętu komputerowego z programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” - 12.000 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Gilowicach otrzymała **1.124,76 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 844,16 zł
- Banku Spółdzielczego w Gilowicach - 280,60 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Godowie pozyskała dodatkowe fundusze na łączną kwotę **27.477,20 zł** z następujących źródeł:

- z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży z Programu „Równać Szanse 2012” na projekt „SZOŁ młodzieżowe warsztaty muzyczne” - 7.000 zł
- z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce na „Aktywną Bibliotekę” i projekt „Biblioteka on-line” - 5.000 zł
- z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce na „Aktywną Bibliotekę” i projekt „Spotkania ludzi z pasją” - 3.210 zł
- z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - Fundacja Volunteers for Sport na projekt „Muuvit Ruszaj się i odkrywaj świat” - 1.420 zł
- z Urzędu Marszałkowskiego z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich z zakresu Małych Projektów w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 na projekt „Ocalmy od zapomnienia - zanikająca architektura i przyroda Gminy Godów w fotografii” - 10.847,20 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Hażlachu zdobyła łącznie ze środków pozabudżetowych **57.297,85 zł** z:

- Fundacji „Orange na Akademię Orange dla bibliotek” - 2.930,57 zł
- Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce na mikrogrant „Podaj dalej” - 5.000 zł
- Urzędu Gminy dotację inwestycyjną w kwocie 49.367,28 zł na:
 - wykonanie projektu budowlanego na remont budynku Biblioteki w Pogwizdowie
 - zakup ławek oraz huśtawki typu bujak na plac rekreacyjny przy budynku Biblioteki w Pogwizdowie

Gminna Biblioteka Publiczna w Jejkowicach otrzymała z dodatkowych źródeł finansowych **6.468,41 zł** na projekty:

- „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 1.668,41 zł
- „Migawki z życia” z Programu „Działaj Lokalnie VIII” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - 4.800 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Konopiskach postarała się o dodatkowe środki pieniężne na kwotę **7.499 zł** z:

- Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 2.500 zł
- Rady Sołectkiej - 4.999 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Koszarawie zdobyła łącznie ze środków pozabudżetowych **17.865,09 zł** na przedsięwzięcia:

- Zakup sprzętu komputerowego z programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” - 12.000 zł
- „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 865,09 zł
- „Pamięć i obraz” w ramach Aktywnej Biblioteki z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce - 5.000 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Kruszyńcu pozyskała łącznie **14.692,40 zł** na:

- „Akademię Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 4.071,13 zł
- zakup strojów i nagłośnienia dla zespołu śpiewaczego Ale Babki! działającego przy Bibliotece z zakresu Małych Projektów w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - 10.621,27 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Krzyżanowicach zdobyła z funduszy pozabudżetowych środki na łączną wartość **29.605 zł** z przeznaczeniem na:

- „Akademię Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 5.616 zł
- wydanie monografii szkoły w Krzyżanowicach pt. „Historia Szkoły w Krzyżanowicach” ze środków unijnych - 23.989 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Lelowie łącznie ze środków pozabudżetowych pozyskała **15.902,68 zł** na następujące projekty:

- „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 4.794,68 zł
- „Światu dajesz kształt przez twoje czyny” w ramach Aktywnej Biblioteki z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce - 4.990 zł
- „Światu dajesz kształt przez twoje czyny” z Samorządu Gminy Lelów - 2.118 zł
- mikrogrant „Podaj dalej” - 1.000 zł
- „Kto czyta” i „Aktywne życie z pasją” z Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 3.000 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Lyskach pozyskała środki finansowe na wartość **11.337,38 zł** z przeznaczeniem na:

- „Akademię Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 5.337,38 zł
- „Aktywną Bibliotekę” z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce - 5.000 zł
- mikrogrant „Podaj dalej” - 1.000 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Miedznej zyskała środki pozabudżetowe na kwotę **10.282 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 4.982 zł
- Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce na „Aktywną Bibliotekę” - 4.600 zł
- Banku Spółdzielczego w Miedznej na „Noc z Andersenem” i „Turniej Wiedzy o Regionie” - 700 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Mierzęcicach otrzymała łącznie **8.038 zł** na następujące projekty:

- „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 6.538 zł
- „Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży w czasie wakacji i ferii zimowych w centrali w Mierzęcicach” z Funduszu Sołectwa Mierzęcice - 1.500 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Mszanie zdobyła dofinansowanie o wartości **4.681,58 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 4.181,58 zł
- Programu Wieloletniego Kultura +. Projekt „Biblioteka +. Infrastruktura bibliotek” - 500 zł (zakończenie projektu, na który w 2012 r. pozyskano łącznie 108.711,13 zł)

Gminna Biblioteka Publiczna w Opatowie otrzymała dodatkowe środki pieniężne na kwotę **4.168,97 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 1.021,32 zł
- PZU; odszkodowanie za częściowe zalanie pomieszczenia biblioteki - 3.147,65 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Ożarowicach pozyskała środki pozabudżetowe na wartość **14.323,83 zł** na:

- „Akademię Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 2.419,83 zł
- zakup sprzętu komputerowego z programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” - 11.904 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Pilchowicach pozyskała środki finansowe poza budżetem na łączną kwotę **8.172 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 4.172 zł
- Fundacji Bankowej im. M. Kantona na książki - 1.000 zł
- Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 3.000 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Poczesnej zdobyła łącznie **5.014 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 2.714 zł
- Banku Spółdzielczego w Poczesnej - 1.000 zł
- Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 1.300 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Porąbce otrzymała dofinansowanie o łącznej wartości **6.272,42 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 4.142,42 zł
- Fundacji Wspomagania Wsi na projekt „Prosto i przystępnie o domowych finansach - spotkania w bibliotece” - 1.530 zł
- Banku Spółdzielczego w Porąbce - 600 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Przystajni otrzymała dofinansowanie na łączną kwotę **3.115,09 zł** z:

- Fundacji Orange na „Akademię Orange dla bibliotek” - 1.383,09 zł
- Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 1.732 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Radziechowach-Wieprzu pozyskała środki finansowe na łączną kwotę **32.586,23 zł** na następujące projekty:

- „Machina zmian” z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - 5.000 zł
- „Duchy przeszłości” z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - 5.000 zł
- „Zza kurtyny wspomnień - rodzinny teatr lalek” z Żywieckiej Fundacji Rozwoju - 5.000 zł
- „Beskidy.fm” z Fundacji Rozwoju Edukacji - 17.586,23 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Suszcu zrealizowała projekty na łączną kwotę **59.761,43 zł**. Były to:

- „Biblioteka na miarę XXI wieku” w ramach Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa

Narodowego Rozwój infrastruktury kultury/Infrastruktura kultury - 50.000 zł

- „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 2.761,43 zł
- „Aktywna Biblioteka” z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce - 5.000 zł
- „Edukacja zdrowotna w bibliotece - pielęgniarstwo dla zdrowia społeczności lokalnej” z Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego - 1.000 zł
- mikrogrant „Podaj dalej” - 1.000 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Świerklańcu otrzymała dofinansowanie w wysokości **34.854 zł** na następujące projekty:

- „Akademia Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 1.100 zł
- zakup sprzętu komputerowego z programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” - 12.000 zł
- „Edukacja zdrowotna w bibliotece” z Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego - 500 zł
- „Aktywna Biblioteka” z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce - 4.000 zł
- „Młodzież w działaniu” z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji - 6.554 zł
- „Na dobry początek” z Fundacji im. J. K. Steczkowskiego - 2.700 zł
- „Dofinansowanie Biblioteczki dla najmłodszych w GBP” z Fundacji im. Kantona - 1.000 zł
- „Dofinansowanie Biblioteczki dla najmłodszych w GBP” z Fundacji BRE Banku - 1.500 zł
- Refundacja Robót Publicznych z PUP w Tarnowskich Górach - 5.500 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Tworogu zdobyła dofinansowanie o łącznej wartości **47.680 zł** z przeznaczeniem na projekty:

- „Śladami przeszłości - zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego poprzez wydanie książki opisującej początki powstania miejscowości” z zakresu Małych Projektów w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - 7.680 zł
- „Nowe oblicze Gminnego Ośrodka Kultury” w ramach Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rozwój infrastruktury kultury/Infrastruktura domów kultury - 40.000 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Ujsołach zdobyła ze środków pozabudżetowych łącznie **6.095 zł** z:

- Fundacji Orange na
 - „Akademię Orange dla bibliotek” - 895 zł
 - „Pracownie Orange” - 4.000 zł
- Nadleśnictwa Ujsoły - 1.000 zł
- Rady Sołeckiej w Ujsołach - 200 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Zbrosławicach otrzymała łącznie **15.454,91 zł** z:

- Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności na projekty:
 - „Mama, tata i maluch w Bibliotece” - 5.000 zł
 - „Aktywny Senior w Bibliotece” - 5.000 zł
- Robót Publicznych; refundacja 5.454,91 zł

Gminna Biblioteka Publiczna w Zebrzydowicach otrzymała ze środków pozabudżetowych łącznie **11.509.67 zł** na:

- „Akademię Orange dla bibliotek” z Fundacji Orange - 2.144,64 zł
- „Biblioteczne spotkania z filmem, teatrem, literaturą” z zakresu Małych Projektów w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - 6.401,77 zł
- „Bibliotekę malucha - wyposażenie kąci zabaw dla dzieci” z zakresu Małych Projektów w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - 2.963,26 zł

Fundusz Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (oraz innych uzależnień) - z tej formy skorzystały, między innymi, następujące biblioteki publiczne (nie wymienione wcześniej) przeznaczając środki finansowe na imprezy kulturalno-oświatowe dla dzieci, zakup książek czy nagrody w organizowanych konkursach:

- Żywiecka Biblioteka Samorządowa - **16.187,05 zł**
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Błachowni - **800 zł**
- Gminna Biblioteka Publiczna w Boronowie - **600 zł**
- Gminna Biblioteka Publiczna w Kamienicy Polskiej - **518 zł**
- Gminna Biblioteka Publiczna w Markłowicach - **2.081 zł**

Z **Fundacji Orange** z programu „**Akademia Orange dla bibliotek**”, dofinansowanie na zwiększenie dostępu do nowych technologii komunikacyjnych i promocję ich wykorzystania tak, by biblioteki publiczne stały się nowoczesnymi, wielofunkcyjnymi centrami informacyjnymi, kulturalnymi i edukacyjnymi w 2013 r. otrzymały następujące biblioteki (nie wymienione wcześniej):

- MiPBP Będzin - 9.925,55 zł
- MBP Gliwice - 39.143 zł
- MiPBP Lubliniec - 3.514 zł
- MBP Poręba - 934,94 zł
- MBP Pszów - 2.593 zł
- MBP Pyskowice - 3.569 zł
- MiPBP Racibórz - 21.532,91 zł
- MiPBP Rybnik - 31.855,15 zł
- MBP Rydułtowy - 3.767,06 zł
- MBP Siemianowice Śląskie - 7.078 zł
- MBP Tychy - 12.609 zł
- MBP Wojkowice - 2.090,79 zł
- MiPBP Zawiercie - 10.602,45 zł
- MBP Żory - 26.863,50 zł
- MGBP Koniecpol - 1.028,50 zł
- MGBP Krzepice - 1.021,32 zł
- MGBP Kuźnia Raciborska - 3.180 zł
- MGBP Łazy - 9.245 zł
- MGBP Pszczyna - 22.135,36 zł
- MGBP Siewierz - 5.776,50 zł
- MGBP Strumień - 3.614,32 zł
- MGBP Toszek - 5.659,92 zł
- GBP Bobrowniki - 7.267,08 zł
- GBP Brenna - 1.660 zł
- GBP Chełm Śląski - 761,77 zł
- GBP Chybie - 2.587 zł
- GBP Czernichów - 2.544 zł
- GBP Gierałtów - 11.894 zł
- GBP Goczałkowice Zdrój - 2.090,78 zł
- GBP Goleszów - 3.718 zł
- GBP Gorzyce - 5.669,21 zł
- GBP Janów - 844,76 zł
- GBP Jasienica - 3.514 zł

- GBP Jeleśnia - 7.213,23 zł
- GBP Kobiór - 2.422 zł
- GBP Kochanowice - 2.458 zł
- GBP Krupski Młyn - 2.766,18 zł
- GBP Lipowa - 3.105 zł
- GBP Łodygowice - 2.603 zł
- GBP Nędza - 1.668,41 zł
- GBP Przyrów - 1.885 zł
- GBP Psary - 5.500 zł
- GBP Rudziniec - 4.070 zł
- GBP Starcza - 934,73 zł
- GBP Wielowieś - 2.090,89 zł
- GBP Wilkowice - 5.850 zł
- GBP Wręczyca Wielka - 5.657 zł
- GBP Wiry - 2.291,22 zł

Inne

Miejskie biblioteki publiczne

- **Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu** pozyskała dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rozwój infrastruktury kultury/Infrastruktura kultury na zadanie „Modernizacja placówki filialnej nr 4 MBP w Bytomiu” - **200.000 zł**
- **Powiatowa Biblioteka Publiczna w Gliwicach** otrzymała dotację celową Starostwa Powiatowego w Gliwicach na dofinansowanie zadania V Powiatowa Konferencja Regionalna dla bibliotekarzy, nauczycieli i regionalistów „Ludowość w literaturze śląskiej” - **4.200 zł**
- **Miejska Biblioteka Publiczna w Radlinie** otrzymała z Instytutu Książki z programu „Biblioteka+ Infrastruktura Bibliotek” - **31.500 zł** (rozpoczęcie projektu, na który pozyskano ogółem 153.525 zł)
- **Miejska Biblioteka Publiczna w Świętochłowicach** zdobyła środki pozabudżetowe na zakup sprzętu komputerowego z programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” - **12.500 zł**

Miejsko-gminne biblioteki publiczne

- **Biblioteka Publiczna w Czerwionce-Leszczynach** otrzymała środki pomocowe z Programu „Działaj Lokalnie VIII” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce i Fundusz Lokalny „Ramża” na projekt „Spotkania ludzi z pasją” - prezentacje - **5.200 zł**
- **Biblioteka w Koziegłowach** zdobyła środki pozabudżetowe od sponsorów na koncert „Rockowy Tuwim jakiego nie znacie” - **4.400 zł**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Krzanowicach** zdobyła dodatkowe środki finansowe z Banku Spółdzielczego w Krzanowicach - **200 zł**
- **Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Ogrodzieńcu** z finansowanego ze środków PFRON „Juniora” - programu aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych uzyskała premię w wysokości - **1.370 zł**
- **Biblioteka Publiczna w Skoczowie** otrzymała z Urzędu Marszałkowskiego środki z Funduszy Unii Europejskiej na program „Wiosenny przystanek literacki - spotkania kulturalne w bibliotece” - **4.468 zł**
- **Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Sośnicowicach** pozyskała z Programu Wieloletniego Kultura+ Priorytet „Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek” na budowę Biblioteki w Sośnicowicach - **100.000 zł** (rozpoczęcie projektu, na który pozyskano ogółem 1.875.000 zł)
- **Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Woźnikach** pozyskała ze środków Unii Europejskiej na projekt: „Wydanie cyklu książek opisujących dzieje Gminy Woźniki” z zakresu Małych Projektów w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - **19.663 zł**

Gminne biblioteki publiczne

- **Gminna Biblioteka Publiczna w Herbach** pozyskała środki finansowe z mikrograntu „Podaj dalej” - **1.000 zł**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Kornowacu** otrzymała z Urzędu Marszałkowskiego na wydanie publikacji pt. „Gmina Kornowac wczoraj i dziś” z zakresu Małych Projektów w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - **8.670 zł**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Ornontowicach** uzyskała z Fundacji Wspomagania Wsi środki pozabudżetowe na projekt „Prosto i przystępnie o domowych finansach: spotkania w bibliotece” - **1.530 zł**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Pietrowicach Wielkich** otrzymała środki finansowe z Fundacji Wspomagania Wsi poprzez Lokalną Grupę Działania „Partnerstwo dla Rozwoju” na projekt „Pożyteczne Ferie 2013 - Nasi wspaniali sąsiedzi” - **2.000 zł**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Popowie** pozyskała z Programu Wieloletniego Kultura+ Priorytet „Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek” na remont generalny Biblioteki - **248.888,10 zł**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Rędzinach** zdobyła ze środków UE dodatkowe fundusze na realizację projektu „Moja miejscowość w oczach dziecka i historii - cykl warsztatów literacko-plastycznych dotyczących historii gminy Rędziny” - **8.825,50 zł**
- **Gminna Biblioteka Publiczna w Żarnowcu** pozyskała dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 o tytule „W kręgu wsi królewskiej Chłina - historia miejscowości w 5 tomach” - **16.200 zł**

Biblioteka Śląska w Katowicach zdobyła środki pozabudżetowe na łączną kwotę **220.320 zł** z przeznaczeniem na:

- „Dyskusyjny Klub Książki” z Instytutu Książki - 97.500 zł
- „Filmotekę polskich portretów mówionych” z Muzeum Historii Polski - 20.000 zł
- „Bajeczne Manewry Literackie” z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 20.000 zł
- „Zilustruj mi słowem świat” z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 30.000 zł
- „W samo południe TUWIMOWO - pojedynek z Mistrzem na słowo!” z Instytutu Książki - 19.900 zł
- „Biblioteka +. Szkolenia dla bibliotekarzy” z Instytutu Książki - 15.000 zł
- „Program Rozwoju Bibliotek” z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego - 17.920 zł

Wszystkie uprawnione biblioteki publiczne w województwie śląskim otrzymały w 2013 roku dofinansowanie w ramach Programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”. Sporo bibliotek przystąpiło do programów oferowanych w ramach **Programu Rozwoju Bibliotek** (w materiale powyżej wymieniono tylko niektóre z nich).

Wśród darowizn rzeczowych, pozyskiwanych przez biblioteki od sponsorów, wymienić należy przede wszystkim: książki, czasopisma, zbiory specjalne, sprzęt komputerowy i techniczny (np. czytniki e-booków, kamery, mikrofony), meble, gadżety reklamowe, zabawki do kącika dla najmłodszych, artykuły plastyczne i papiernicze, artykuły spożywcze dla uczestników imprez czytelniczych, dostęp do komputerowego programu do nauki języka angielskiego dla dzieci, składki pieniężne członków Stowarzyszenia Przyjaciół Biblioteki, za które zakupiono książki.

